

ایثار را دوباره تعریف کنیم

گفت‌وگو با معلم روستاهای کوهستانی شهرستان کوثر

شهلا فهیمی

■ بعد از سال‌ها خدمت در روستاهای دورافتاده، ابلاغ گرفتم تا در روستای محل زندگی خودم تدریس کنم. به‌طور اتفاقی باخبر شدم مدرسه‌های دو روستای محروم و دورافتاده باغچه‌جق و اوچبلاغ معلم ندارند. حتی سربازمعلمان هم حاضر نشده بودند در آنجا خدمت کنند. وقتی به کودکان معصوم و محروم آن روستاها فکر کردم، دلم راضی نشد در روستای خودم که نزدیک شهر بود بمانم. لذا به اداره رفتم، درخواست انتقال به این روستاها را گرفتم و مشغول خدمت شدم.

■ هر از گاهی اخبار ایثار و فداکاری معلمان در گوشه و کنار این مرزوبوم به گوش می‌رسد؛ قصه‌های واقعی پایان‌ناپذیری که بوی وقار و از خودگذشتگی می‌دهند. روایت معلمانی که زحمت می‌کشند چراغ آموزش و یادگیری حتی در محروم‌ترین مناطق کشور نیز روشن بماند.

و با مشکلات و سختی‌های آن آشنایی ندارد، قطعاً تدریس در آنجا برای او خیلی سخت و ناممکن خواهد بود. خدا را شاکرم که بیش از ۲۹ سال در دورافتاده‌ترین و محروم‌ترین روستاهای این منطقه انجام وظیفه کرده‌ام. از این بابت خوشحالم و وجدان راحتی دارم.

چرا معلمی و چرا دانش‌آموزان روستایی؟

○ من خودم روستازاده‌ام و تحصیلات ابتدایی را در روستا گذرانده‌ام. در آن زمان معلمان مهربانی داشتم که باعث شد آن‌ها را الگوی خود قرار دهم و معلم شوم. این یکی از آرزوهای دوران کودکی و نوجوانی من بود که بتوانم به دانش‌آموزان محروم روستایی خدمت کنم.

نحوه ارتباط و تعاملتان با دانش‌آموزان و والدین آنان چگونه است؟

○ تلاش می‌کنم با آن‌ها با دلسوزی و مهربانی رفتار کنم. دانش‌آموزان این مناطق از بسیاری از امکانات اولیه محروم‌اند. تا آنجا که ممکن باشد، وسایل ورزشی و تغذیه سالم برایشان فراهم می‌کنم. با والدین دانش‌آموزان با احترام برخورد می‌کنم و آن‌ها هم به من احترام می‌گذارند. برای حل مشکلات روستا هر کاری از دستم برآید انجام می‌دهم.

چه حرف و درددلی با مسئولان دارید؟

○ من عضو کوچکی از جامعه بزرگ فرهنگیان هستم. یکی از مشکلات اساسی، وضعیت معیشت ما بوده و هست. امیدوارم در این مورد چاره‌ای اندیشیده شود. منطقه به مدیران ارشد باسواد، توانمند و کاربلد نیاز دارد. مدیر منطقه باید تجربه زندگی در منطقه محروم را داشته باشد تا درد مردم را احساس کند. من آرزو می‌کنم کسانی در کشور مدیریت کارها را به عهده بگیرند که توانایی آن را دارند؛ در غیر این صورت جامعه به تباهی کشیده خواهد شد. من امیدوارم در آینده این منطقه از مدیران کاردان و تواناتری برخوردار باشد.

یکی از این معلمان آموزگار روستاهای باغچه‌جق و اوچبلاغ از توابع شهرستان کوثر استان اردبیل است؛ منطقه‌ای کوهستانی با پاییز و زمستان سرد و سوزناک. امکانات رفاهی در اینجا همانند دمای هوایش تقریباً زیر صفر است. عقیل لطفی ۵۳ ساله و کاردان آموزش ابتدایی است. ۲۹ سال سابقه خدمت در روستا را دارد. وقتی از او که در اواخر دوران خدمت معلمی به سر می‌برد دربارهٔ عنوان‌ها و افتخاراتی که در این دوران کسب کرده است سؤال می‌کنم، می‌گوید: «افتخار من دانش‌آموزانی هستند اکنون از رشته‌های مهندسی کشاورزی، معدن و حقوق فارغ‌التحصیل شده‌اند، با در هر شغلی به کشور عزیزمان خدمت می‌کنند.» برای قدردانی از یک عمر خدمت صادقانهٔ این معلم فداکار با او به گفت‌وگو نشستیم.

لطفاً در مورد شرایط آب‌وهوایی و زندگی منطقه محل خدمت خود مختصری بگویید.

○ من در روستاهای اطراف شهرستان کوثر تدریس می‌کنم. تدریس در روستاها سختی و مشکلات خاص خود را دارد. این منطقه کوهستانی و در زمستان و پاییز بسیار سرد است. مردم اینجا به دامداری و کشاورزی مشغول‌اند. روستاهای نزدیک به شهر از امکانات به‌نسبت مناسب‌تری برخوردارند، ولی روستاهایی مانند باغچه‌جق و اوچبلاغ که دور از شهر هستند، در محرومیت به‌سر می‌برند. دسترسی به این روستاها به دلیل جاده‌های خاکی و صعب‌العبور، فقط از طریق موتورسیکلت امکان‌پذیر است که در فصل‌هایی از سال، به دلیل دمای پایین هوا و بارش برف و باران، خطرات بسیاری هم به همراه دارد. در اوایل خدمتم تعداد دانش‌آموزان این منطقه به ۱۰۰ نفر می‌رسید، اما به دلیل کوچ روستاییان به شهرها، تعداد دانش‌آموزان روستایی به شدت کاهش یافت. متوسط تحصیلات والدین این دانش‌آموزان ابتدایی است و امکانات مالی بسیار پایینی دارند. ما در اینجا به اینترنت دسترسی نداریم یا اگر هم باشد بسیار ضعیف است. دانش‌آموزان به دلیل نداشتن گوشی و نبود دسترسی به اینترنت، از برنامه‌شاد و تدریس برخط محروم‌اند. به همین دلیل ناچارم کلاس‌هایم را به‌صورت حضوری و البته با رعایت فاصله‌گذاری و شیوه‌نامه‌های بهداشتی برگزار کنم.

تعریف شما از معلمی چیست؟ آیا معلمان با هم فرق دارند؟

○ از نظر من معلمی شغل نیست، عشق و هنر است. به واقع می‌گویم، باید هنرمند و عاشق معلمی باشی تا به اهداف موردنظر خود برسی.

من معتقدم همهٔ معلمان انسان‌هایی دلسوز و شریف هستند. اما آنچه آن‌ها را از هم متمایز می‌کند، وجود برخی مهارت‌ها و توانمندی‌هاست. مثلاً کسی که در روستا زندگی نکرده است

